

Doporučené minimální tarify pro překladatele a tlumočníky na rok 2015

Aktualizované doporučení těchto minimálních odměn za překlad a tlumočení vychází z průzkumů stavu trhu a názorů členek a členů JTP a ČKTZJ. V každém konkrétním případě je nutno sjednat výši odměny a pracovní podmínky samostatně. Budiž připomenuto, že v případě špičkového výkonu není obvyklé držet se minima. Doporučené minimální tarify za překlad a tlumočení pro Slovenskou republiku uvádíme v eurech. Znamená to, že těchto tarifů by mělo být používáno pro překlady a tlumočení na území Slovenska nebo u překladů realizovaných pro území Slovenska. **V žádném případě použití eura jako měnové jednotky neznamená, že tyto tarify doporučujeme používat v jiných zemích eurozóny než na Slovensku.** Ceny se rozumí bez DPH. K tomuto doporučení patří také Doporučené smluvní podmínky pro tlumočení (str. 16), které by měly být součástí každé smlouvy o konferenčním tlumočení a ve zjednodušené formě součástí každé smlouvy o tlumočení vůbec.

Tentokráté nacházíme v kapitole 5 novou položku – **komunitní, nebo také sociální tlumočení** (anglicky community interpreting, někdy také dialogue interpreting, cultural interpreting, public service interpreting). Jak již různorodost názvů napovídá, jde o poměrně široce definovaný typ tlumočení, v němž je hlavní umožnit osobám neovládajícím úřední jazyk dané země komunikaci s poskytovateli veřejných služeb a zajistit jim úplný a rovný přístup k systému domácího práva, zdravotnictví, vzdělávání a k sociálním službám. Označuje tedy tlumočení v sociální oblasti, ve školách, v nemocnicích, na policii, na úřadech apod. Většinou jde o tlumočení pro imigranty, žadatele o azyl, příslušníky různých etnických skupin nebo zahraniční pracovníky.

Tarify doporučují výši odměn za kvalitní a včas provedený výkon. Tarify jsou platné od 1. ledna 2015.

1. ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

- 1.1 Tyto tarify jsou doporučenými minimálními sazbami za překlad a tlumočení, konkrétní odměna je věcí dohody mezi objednavatelem a překladatelem/tlumočníkem.
- 1.2 Jsou-li v zemi objednavatele obvyklé ceny za překlad a tlumočení pro překladatele a tlumočníky výhodnější než ceny v těchto tarifech, doporučuje se použít cen obvyklých v zemi objednavatele.
- 1.3 Tyto tarify se nevztahují na výkony překladatelů a tlumočníků podle příslušných platných vyhlášek ministerstev spravedlnosti ČR a SR.
- 1.4 U terminologicky náročných zakázek poskytne zákazník překladateli nebo tlumočnickovi kontakt na konzultanta odborné terminologie.

2. PŘEKLADY

2.1 Všeobecné podmínky

- 2.1.1 Doporučené minimální sazby jsou uvedeny v tabulce 2.4.1.
- 2.1.2 Základem pro tarify je normostrana (NS) cílového textu, tj. 1500 znaků bez mezer nebo 1800 znaků s mezerami. Účtuje se minimálně 1 NS.
- 2.1.3 Překladatel a objednavatel se mohou domluvit také na jiném způsobu výpočtu, např. za řádku (55 znaků s mezerami), slovo výchozího nebo cílového textu – viz tabulka v oddílu 2.4.1.
- 2.1.4 Běžný časový rámec pro vypracování překladu je 6 NS překladu za jeden pracovní den. Den převzetí výchozího textu od objednavatele a den odevzdání překladu objednavateli se do tohoto limitu nepočítají.

2.4 Sazby

- 2.4.1 Jazyky se pro účely těchto tarifů dělí do čtyř kategorií:

A: čeština, slovenština.

B: angličtina, běloruština, francouzština, italština, maďarština v SR, němčina, polština, ruština, španělština, ukrajinština.

C: afrikánština, albánština, bosensština, bulharština, dánština, esperanto, estonština, finština, furlánština, chorvatština, litevština, lotyšština, maďarština v ČR, maltština, moldavština, nizozemština, norština, novořečtina, portugalština, romština, rumunština, slovinština, srbština, švédština.

D: arabština, arménština, čínština, gruzínština, hebrejšština, hindština, islandština, japonština, latina, mongolština, perština, starořečtina, turečtina, vietnamština.

- 2.1.5 Překladem se pro účely těchto tarifů rozumí převod písemného textu a jeho následná revize stejným překladatelem. Korektury a revize druhým překladatelem se účtují zvlášť (viz tabulka 2.4.1).
- 2.1.6 V případě víceletých smluv se doporučuje zohlednit rizika směnného kurzu a vývoje inflace.

2.2 Formát

- 2.2.1 Doporučených minimálních tarifů se použije v případě, že výchozím textem je běžný, dobře srozumitelný, čitelný text a že je požadován překlad ve standardním formátu a v běžném časovém limitu.
- 2.2.2 U překladů v obtížně upravovatelných souborech (např. v aplikacích MS PowerPoint, MS Excel a v aplikacích DTP) lze použít hodinovou sazbu podle tabulky 2.4.1 za každou započatou hodinu práce.
- 2.2.3 U post editace strojového překladu (PEMT) se rovněž použije hodinová sazba dle tabulky 2.4.1.

2.3 Zvláštní případy

- 2.3.1 Překlad a tvorba filmových titulků se účtuje podle tabulky 2.4.1. Překladatel musí mít film k dispozici po celou dobu tvorby titulků.
- 2.3.2 Při použití nástrojů pro počítačem podporovaný překlad (CAT) se doporučuje předem si dohodnout způsob výpočtu objemu překladu (např. údaj z textového editoru či nástroje CAT aj.). V případě použití CAT analýzy pro stanovení cenové kalkulace nemusí být částečná shoda (fuzzy match) ani úplná shoda (perfect/exact match) důvodem ke snížení sazby.

	Sazba za (CZK v ČR, EUR v SR)				
	NS CZK/EUR	řádek CZK/EUR	slovo CZK/EUR	titulek CZK/EUR	hodinu CZK/EUR
A → B	430 / 20	14 / 0,80	2,00 / 0,080	14 / 0,60	500 / 20
A → C	600 / 23	20 / 0,92	2,50 / 0,092	14 / 0,60	500 / 20
A → D	760 / 30	26 / 1,20	4,00 / 0,120	14 / 0,60	500 / 20
B → A	390 / 18	13 / 0,72	1,90 / 0,072	10 / 0,40	500 / 20
C → A	430 / 20	14 / 0,80	2,00 / 0,080	10 / 0,40	500 / 20
D → A	670 / 26	22 / 1,04	3,00 / 0,104	10 / 0,40	500 / 20
B/C → B/C	670 / 33	22 / 1,32	3,00 / 0,132	14 / 0,60	500 / 20
A → A	280 / 12	9 / 0,48	1,20 / 0,048	6 / 0,30	500 / 20
Hodinová sazba	500 CZK / 20 EUR				
Korektury (viz 3.1)	25 % základní sazby		Revize, editace (viz 3.2, 3.3) 35 % základní sazby nebo hodinová sazba		

- 2.4.2 U překladů jazyků se znakovým písmem se vychází z rozsahu textu v hláskovém písmu (např. čeština, slovenština).
- 2.4.3 Jazyky, které nejsou uvedeny v tomto doporučení, se zařadí do odpovídající kategorie podle stejných kritérií.
- 2.5 **Příplatky a slevy za překlady, korektury, revize a editaci**
- 2.5.1 Příklad se odměňuje podle míry námahy, znalostí, důvtipu a pomůcek, kterých je zapotřebí k jeho vypracování. Doporučené min. příplatky a maximální slevy jsou stanoveny jako procentuální část ze sjednané sazby a ovlivňují je hlavně následující hlediska. Vztahují se i na korektury, revize a editace podle bodu 2.4.1.

Důvod	minimální příplatek/maximální sleva
- Úzce specializovaný obsah - Špatně čitelný výchozí text (např. malé písmo, slabý nebo rozmazaný tisk, rukou psaný nebo opravovaný text, chybně nebo nekvalitně oskenovaný text, nesprávná formulace výchozího textu z hlediska gramatiky, stylistiky nebo smyslu) - Text předaný na papíře či v needitovatelném souboru - Složité formátování , které vyžaduje zvláštní úpravu (např. seznamy, tabulky) - Citlivá stylistická úprava (hlavně u projevů a jiných textů určených k veřejnému přednesu) - Nastudování závazné terminologie a dodržování specifických typografických požadavků požadované zadavatelem	+ 30 %
- reklamní texty	+ 40 %
- odevzdání překladové paměti (TM)	+ 25 %
- expresní překlad (více než 6 NS/den)	+ 50 %
- ze zvukového a video záznamu	+ 50 %
- dlouhodobá spolupráce	- 10 %

2.6 Zálohy a dílčí fakturace

U velké zakázky nebo u neznámého zákazníka je překladatel oprávněn požadovat před dodáním překladu zálohu, či u dlouhodobě probíhajících překladů sjednat postupnou fakturaci dílčích částí překladu. Pokud je zákazník v prodlení s úhradou zálohy nebo faktur za dílčí dodávky o více než 10 dnů, je překladatel oprávněn pozastavit dodávku překladů nebo jejich dalších částí až do úplného vyrovnaní splatných závazků.

3. KOREKTURA, REVIZE A EDITACE PŘELOŽENÉHO TEXTU

3.1 „Korekturou“ se rozumí jazykové opravy (pravopisu, překlepů aj.) textu překladu vypracovaného jiným překladatelem bez přihlednutí k výchozímu textu.

3.2 „Revizí“ se rozumí kontrola překladu vypracovaného jiným překladatelem, a to s přihlednutím k výchozímu textu. Objednavatel poskytne reviznímu pracovníkovi výchozí text. Pokud překlad vyžaduje revizi ve formě podstatně přepracovaného textu, doporučuje se použít hodinovou sazbu podle tabulky 2.4.1.

3.3 „Editace“ (redakční úprava) přeloženého textu obsahuje rozsáhlejší změny, úpravu celých vět, úpravu textu na stanovenou délku, opravu a sjednocování terminologie apod. Je možné používat hodinovou sazbu podle tabulky 2.4.1.

4. SPRÁVA TERMINOLOGIE / TVORBA GLOSÁŘŮ

4.1 Vytváření terminologického glosáře se účtuje hodinovou sazbou podle tabulky 2.4.1.

5.2 Tlumočení

5. TLUMOČENÍ

5.1 Pracovní podmínky

5.1.1 Tlumočník a objednavatel uzavřou před začátkem tlumočení dohodu. Pokud se během tlumočnického nasazení střídají různé kategorie tlumočení, uzavře se dohoda podle nejnáročnější (nejdražší) kategorie.

5.1.2 Objednavatel nemá právo vyžadovat na tlumočnickovi činnosti, na nichž se nedohodli předem.

5.1.3 Délka pracovního dne tlumočnicka je 8 hodin včetně všech přestávek a přerušení.

5.1.4 Pokud pracovní nasazení nepotrvá déle než 3 hodiny, je možné domluvit slevu ve výši dle tabulky 5.3. Zcela výjimečně je možno dohodnout hodinovou sazbu při pracovním nasazení kratším než 2 hodiny. V takovém případě činí hodinová sazba za každou započatou hodinu nejméně 15 % minimální denní sazby. Nasazení delší než 3 hodiny nebo mimo profesní adresu tlumočnicka se chápe jako celodenní.

5.1.5 Na dva pracovní jazyky (tj. jazyk, z něhož a do něhož se tlumočí) se nasazují minimálně dva tlumočníci, na 3 jazyky 4 tlumočníci a na každý další pracovní jazyk se nasazují další minimálně 2 tlumočníci.

5.1.6 Objednavatel je povinen poskytnout tlumočnickovi v dostatečném předstihu před začátkem tlumočení písemné příspěvky účastníků.

5.1.7 Zvukový záznam tlumočeného projevu je předmětem duševního vlastnictví tlumočnicka. Objednavatel je tudíž povinen tlumočnicka předem informovat a uzavřít s ním samostatnou smlouvu o záznamu díla, za příplatek podle tabulky 5.3.

Kategorie tlumočení	Cena (CZK v ČR/EUR v SR) / podmínky
Konferenční tlumočení – vysoká konsekutiva (s tlumoč. zápisem)	8500,- Kč / 300,- EUR / 1 tlumočnick/den
Konferenční tlumočení – simultánní (kabina, šepták)	8500,- Kč / 300,- EUR / za každého z minimálně 2 tlumočnicků/den
Tlumočení dlouhometrážního filmu	2000,- Kč / 85,- EUR / za film
Konsekutivní tlumočení (běžné)	6000,- Kč / 250,- EUR / za den
Komunitní/sociální tlumočení	350,- Kč/hod pro jazyky kategorie A, B, C (viz bod 2.4.1) 400,- Kč/hod pro jazyky kategorie D (viz bod 2.4.1)
Tlumočení po telefonu (z domova), telefonní hovor:	
do 15 minut	300,- Kč / 13 EUR
do 30 minut	400,- Kč / 16 EUR
do 60 minut	600,- Kč / 38 EUR
	Účtuje se minimálně 15 minut. Poplatky za telefon hradí zákazník. V případě, že se tlumočení po telefonu koná u zákazníka, účtuje se jako běžné nasazení.

5.3 Příplatky a slevy v oblasti tlumočení

Důvod	min. příplatek / max. sleva
Presčasý: pracovní den tlumočnicka delší než 8 hodin – minimální sazba za každou další započatou hodinu	+ 15 %
Zvukový záznam tlumočeného textu (viz 5.1.7)	+ 50 %
Jen jeden tlumočnick na simultánní tlumočení (ve výjimečném případě, na základě dohody mezi tlumočnickem a objednavatelem)	+ 100 %
Tlumočení v obtížném nebo zdraví škodlivém prostředí (např. s předepsanými individuálními ochrannými prostředky)	+ 30 %
Tlumočení v rizikovém prostředí (např. velké výšky, doly, živelní pohromy, rizikové bezpečnostní situace apod.)	+ 30 %
Sleva pro tlumočnické agentury nebo jiné zprostředkovatele	- 10 %
Souvislé dlohodobé tlumočení (více než měsíc)	- 40 %
Pokud pracovní nasazení nepotrvá déle než 3 hodiny – tzv. půlden (viz tabulka 2.4.1)	- 50 %
Při nasazení mimo bydliště – den na cestě, den bez tlumočení (viz tabulka 2.4.1)	- 50 %

Jakékoliv zvýšení/snížení sazby se výslovně uvede do faktury (smlouvy), jako změna základního tarifu.

5.4 Čas strávený na cestě a při nasazení mimo bydliště

5.4.1 Tlumočnick má právo započítat čas strávený na cestě do a z pracovního nasazení.

5.4.2 Den bez tlumočení se účtuje poloviční sazbou.

5.5 Cestovní náklady

Zákazník hradí cestovné, stravné, ubytování, kapesné apod.

5.6 Odměna vedoucího tlumočnického resp. překladatelského týmu

Když tlumočnick nebo překladatel sestaví tlumočnický resp. překladatelský tým, stává se vedoucím týmu. Za to mu náleží odměna za organizační práci. Není-li odměněn zadavatelem samostatně, může požadovat od kolegů maximálně 10 % z jejich odměny.

6. TARIFY ZA TLUMOČENÍ DO/Z ČESKÉHO ZNAKOVÉHO JAZYKA (Česká komora tlumočnicků znakového jazyka)

Kategorie tlumočení	specifikace	cena
6.1 Individuální tlumočení / tlumočení seminářů a jednání	každá započatá hodina příplatek za dopravu	400 Kč/hod. 100 Kč/hod.
6.2 Doprovodné tlumočení		3500 Kč/den
6.3 Konferenční tlumočení	simultánní	5000 Kč/den
6.4 Tlumočení kulturních událostí	moderované kulturní události	2500 Kč/akce
6.5 Tlumočení filmu	dle délky	od 2000 Kč
6.5.1 Překlad a tlumočení filmu na záznam	dle délky	od 5000 Kč
6.6 Tlumočení hudby	překlad jedné skladby a jedna prezentace	2000 Kč
6.7 Tlumočení divadla	překlad scénáře na záznam tlumočení jednoho představení	od 5000 Kč od 2000 Kč

Organizacím neslyšících a dalším neziskovým organizacím je možno poskytnout z těchto tarifů slevu. Tarify jsou počítány pro jednoho tlumočnicka. V případě týmového tlumočení, kdy je na akci přítomno několik tlumočnicků, se tarif nedělí, ale počítá.

Doplňující informace

Tlumočnick může cenu navýšit dle náročnosti tlumočení, záleží tedy na odbornosti/náročnosti tématu.

Pokud je pracovní den tlumočnicka delší než 8 hodin, zvýší se minimální sazba za každou započatou hodinu (případně denní paušál) minimálně o 15 %.

Pokud je ve výjimečném případě na základě dohody mezi tlumočnickem a objednavatelem nasazen na souvislé tlumočení přesahující 2 hodiny (i s přestávkami) jen jeden tlumočnick, zvýší se sazba minimálně o 50 %.

Domluva o způsobu a výši platby musí být uzavřena před začátkem tlumočení.

U souvislého tlumočení přesahujícího 1 hodinu se na dva pracovní jazyky (tj. jazyky, mezi kterými se tlumočí) nasazují minimálně dva tlumočnicki,

na 3 jazyky 4 tlumočnicki a na každý další pracovní jazyk se nasazují minimálně další 2 tlumočnicki. V případě, že bude u takového tlumočení přítomný na dva pracovní jazyky jen jeden tlumočnick, měl by organizátor/objednavatel zajistit dle domluvy s tlumočnickem častější přestávky (pětiminutové přestávky po cca 20-30 minutách).

Objednavatel je povinen tlumočnickovi poskytnout včas před začátkem tlumočení písemné příspěvky účastníků. V ideálním případě tlumočnick získává materiály nejméně týden před plánovanou akcí.

Zvukový/obrazový záznam tlumočeného textu je předmětem autorských práv tlumočnicka podle autorského zákona. Objednavatel je tudíž povinen předem uzavřít s tlumočnickem samostatnou smlouvu o záznamu díla – doporučený příplatek + 50 % z tarifu za objednané tlumočení.

Při své týdenní cestě po Izraeli v září 2014 jsem v areálu Telavivské univerzity navštívila **Muzeum diaspory**, neboli *Beit Hatfutsot, the Museum of the Jewish People* (<http://www.bh.org.il/>). V několika patrech se člověk může projít historií židovstva, podívat se, kde se usadili a odkud byli vyhnáni, kam pokračovali, čím se zabývali. V roce 2005 přijal izraelský parlament Kneset zákon, kterým se toto muzeum stalo Národním centrem židovských komunit v Izraeli a na celém světě.

Zájemce tam může strávit mnoho hodin, dnů, týdnů... Občas se i pobaví: v jednom oddělení jsou dva velké humorně pravdivé rodokmeny. Jeden z nich představuje zakladatele rodu jako dvojici skromných chudých rodičů ve východoevropském štetlu. Mne zaujala ve třetí generaci dáma – naše kolegyně (obrázek příkládám). Bohužel jsem si nestačila poznamenat více informací o tomto exponátu. Do Muzea diaspory jsem napsala – ale zatím marně čekám odpověď. Možná se tam dříve sama vrátím a informaci doplním.

Barbora Stejskalová

DOPORUČENÉ SMLUVNÍ PODMÍNKY PRO TLUMOČENÍ

Cílem těchto doporučených smluvních podmínek pro tlumočení je dosažení co nejvyšší kvality tlumočení.

- 1. Tlumočnick musí považovat všechny informace vyslechnuté během neveřejných zasedání za přísně důvěrné.**
- Činnost vykonávaná tlumočnickem je ve smlouvě vyčerpávajícím způsobem popsána. Nad rámec smlouvy není objednavatel oprávněn požadovat od tlumočnicka jinou činnost (písemný překlad, zápis z jednání, průvodcovské, organizační služby, společenské akce apod.).
- Co do způsobu své činnosti není tlumočnick vázán příkazem objednavatele. Tvůrčí práci vykonává podle nejlepšího vědomí a svědomí.
- Nebylo-li ujednáno jinak, má tlumočnick právo odmítnout pracovat v prostředí nepřijatelném z fyzických, psychických nebo morálně-etických důvodů (krematorium, jatka, doly atd.), v podmínkách nedůstojných nebo technicky nevhodných pro výkon profese.
- Je-li zákazníkem agentura (anebo jiný zprostředkovatel), tlumočnick má právo na úhradu honoráře bez ohledu na to, zda koncový zákazník agentuře zaplatí.
- 6. Odstoupení od smlouvy**
 - 6.1 Odřekne-li objednavatel činnost tlumočnicka pro dobu dohodnutou v této smlouvě a za podmínek v ní uvedených, musí uhradit tlumočnickovi dohodnutý honorář a dále všechny prokazatelně vzniklé náklady. Pokud objednavatel odstoupí od smlouvy v době tří pracovních dnů před začátkem akce nebo v době kratší, doporučuje se stornovací poplatek 50 % základní sazby, pokud jde o akci trvající jeden den, a 100 % základní sazby za jeden den, pokud jde o akci delší, nebo pokud objednavatel zruší akci v den jejího konání.
 - 6.2 Tlumočnick nemá právo odstoupit od smlouvy z jiných než zákonných důvodů (potvrzení lékaře o nemoci, vis major), pokud se předem s objednavatelem nedomluvil jinak. Po dohodě s objednavatelem za sebe může zajistit adekvátní náhradu.
- 7. Ubytování a stravování tlumočnicka**
 - 7.1 Ubytování tlumočnicka se zajišťuje v jednolůžkových pokojích s příslušenstvím.
 - 7.2 Objednavatel zajistí stravování tlumočnicka, nebo mu umožní přestávku na stravování (minimálně 60 min.).
- Pracovním dnem se rozumí 8 hod. včetně přestávek a přerušení. Jestliže program počítá s delším pracovním dnem, nebo jde o konferenci s převážně čtenými texty, je nutné posílit tým alespoň o jednoho tlumočnicka v každém jazyce.
- Pro kabinové tlumočení musí být zajištěny podmínky uvedené v bodech 9.1 až 9.4, při jejichž nesplnění je tlumočnick osvobozen od pracovního závazku. Závazky objednavatele přitom zůstávají zachovány.
 - 9.1 Přímý výhled do zasedacího sálu, na řečníka, na předsednictvo, na promítací plátno, nebo kvalitní videopřenos a další audiovizuální pomůcky.
 - 9.2 Narušená kvalita zvuku (jakýkoli šum) je nepřijatelná.
 - 9.3 Prostor umožňující práci dvou až tří tlumočnicků v jedné kabině dle normy ČSN ISO 2603 730503 (Kabiny pro simultánní tlumočení – Obecné charakteristiky a vybavení).
 - 9.4 V prostoru, kde pracují tlumočnicki, musí být zajištěno kvalitní větrání (dle téže normy ISO výměna vzduchu sedmkrát za hodinu) a zvuková izolace od okolního prostoru.
- Trvalý záznam výkonu tlumočnicka
Výsledek duševní tvůrčí činnosti je vyjádřen mluveným slovem, je určen výhradně k okamžitému poslechu a nevyplývá z něj pro tlumočnicka právní odpovědnost. Jeho zvukový záznam bez předchozího smluvního souhlasu tlumočnicka je nepřijatelný. K jakémukoliv užití a šíření duševního vlastnictví tlumočnicka je třeba zásadně svolení tlumočnicka. Duševní vlastnictví tlumočnicka zůstává zachováno. Objednavatel nese plnou odpovědnost za pořizování nepovolených záznamů třetími osobami.
- Objednavatel zašle tlumočnickovi nejpozději do 3 dnů před zahájením konference plně znění všech podkladových materiálů (program, protokol z předešlého jednání, referáty, písemné příspěvky), a to ve všech jazycích, v nichž bude tlumočnick pracovat, případně sdělí tlumočnickovi, kde jsou tyto informace zveřejněny na internetu.
 - 11.1 Neobdrží-li tlumočnick předem kopie všech textů, které budou na jednání čteny, a nebude-li mít možnost ponechat si je do konce jednání, má právo odmítnout tlumočit rychle čtený text.
 - 11.2 Při převádění filmů, videozáznamů apod. je možný simultánní převod komentáře do jiného jazyka pouze za předpokladu, že si může tlumočnick prostudovat komentářovou listinu před konferencí, číst ji během promítání a je-li zvuk filmu přiváděn ze zesilovače projektoru do simultánního zařízení.
- Objednavatel sdělí tlumočnickovi doplňující podrobnosti o jednání a jméno zástupce organizátora, na něhož se má obracet.
- Objednavatel musí dopravit tlumočnicka na místo výkonu činnosti co nejrychleji. Jestliže se tlumočnick dopravuje na vlastní náklady, je objednavatel povinen mu cestu uhradit. Při letu do zahraničí má tlumočnick nárok na letenku, kterou je možno měnit, vlakem na l. tř., nelze-li použít leteckého spojení. Po předchozí dohodě může tlumočnick výjimečně souhlasit s jiným řešením.

Zuzana Bohušová, Anita Huťková (eds.): GEGENWÄRTIGE TRANSLATIONSWISSENSCHAFT IN DER SLOWAKEI – SLOVAK TRANSLATION STUDIES TODAY – SÚČASNÁ SLOVENSKÁ TRANSLATOLÓGIA.

Wien: Praesens Verlag, 2013, 234 s., ISBN 978-3-7069-0779-8.

Koncem minulého roku dostali čtenáři do rukou nový sborník ze známé banskobystrické řady *Translatológia* a jej súvislosti. Páté pokračování série, vydávané ve dvouletých intervalech představuje novou kvalitativní úroveň: vychází v zahraničí, uspořádání textu je inspirováno světovými translatologickými publikacemi a stati jsou publikovány výhradně v angličtině, němčině a výjimečně ve francouzštině. To vše hovoří o tom, že jej sestavovatelky zaměřily především na zahraniční čtenáře.

Reprezentativní výběr autorů příspěvků, kteří zastupují všechna slovenská translatologická pracoviště i všechny generace translatologů, je schopen odborníkům po celém světě poskytnout ucelenou představu o tom, kam se slovenská věda o překladu a tlumočení v prvním desetiletí 21. století dostala a kam směřuje.

Sborník otevírají tři studie věnované obecné teorii překladu. Anita Huťková podává přehled o genezi slovenské teorie překladu a Edita Gromová s Danielou Müglou seznamují s jedním z teo-

retických pilířů, na kterých stojí tzv. Nitranská kola – s Mikovou soustavou stylů. Obě studie slouží jako dobrý úvod do problematiky pro ty čtenáře, kteří o slovenské translatologii zatím mnoho nevědí. Další stati se spíše než retrospekci, analýze kořenů slovenského uvažování o translaci a jeho dnešnímu směřování zabývají problémy, které translatologové považují v současné době za aktuální, důležité a hodné zřetele. Šest textů o uměleckém překladu, dva o odborném a tři studie o tlumočení poskytují obraz o aktuálním dění ve slovenské translatologii i v překladatelské a tlumočnické praxi. Komplexní obrázek o překládání na Slovensku dotváří recenze na dvě nové translatologické monografie.

Další sborník, v pořadí už šestý, jehož vydání je ohlášeno na rok 2015, bude věnován tlumočení, o kterém se zatím stále ještě píše méně než o překladu. Mezinárodní editorský kolektiv, složený z fundovaných translatoložek Zuzany Bohušové a Míry Kadrić slibuje, že můžeme těšit na zajímavou a hodnotnou publikaci.

Vítězslav Vilímek